

Aan de fracties van CDA, PvdA en SP
.a.v. de heer D. van Luik, mevrouw B. Markovic en
mevrouw M. Maas

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
D252352451

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Datum 27 mei 2025
Onderwerp Beantwoording vragen Waterinfiltratie
Oud West

Geachte heer Van Luik, mevrouw Markovic en
mevrouw Maas,

Op 22 april jl heeft u schriftelijke vragen aan het College gesteld over waterinfiltratie in Oud West. Hierbij refereert u naar de besluitenronde van 26 maart jl., waarbij de gemeenteraad heeft gesproken over de hoge grondwaterstand in Nijmegen West, met natte kelders als gevolg. Tijdens de besluitenronde sprak de gemeenteraad met de motie Water keren van PvdA, SP en CDA de zorg uit over de balans van de grondwaterstand verhogende activiteiten in relatie met de toch al hoge waterstand in de Hese kom. Eén aspect van de motie waar de gemeenteraad het College oproept tot oplossingen, is de balans van afwatering, drainage en infiltratie in Nijmegen West kritisch tegen het licht te houden.

De afgelopen periode heeft de gemeente het Distelpark in Nijmegen West heringericht, waarbij wadi's zijn aangelegd voor de infiltratie van het hemelwater. U geeft aan dat het voor uw fracties lastig te begrijpen is, dat deze plannen ondanks de hoge grondwaterstand en de ingediende motie zijn doorgezet.

U stelt het College daarom vragen, die wij hieronder zullen beantwoorden:

1. *Waarom heeft het College ervoor gekozen om, ondanks de motie Water keren en de zorgen van de gemeenteraad en omwonenden over verdere infiltratie zonder grondwaterstand-beheersing in Nijmegen West, de plannen voor de herziening van het Distelpark met infiltratiemaatregelen door te zetten?*

De uitvoering van de werkzaamheden aan het Distelpark hebben plaatsgevonden in de periode december 2024, januari 2025, dus voor de besluitronde van de gemeenteraad op 26 maart jl, waarbij u de motie Water Keren heeft ingediend.

a. In hoeverre heeft het College rekening gehouden met de hoge waterstand in de Hese Kom?

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan het Distelpark heeft het College zeker rekening gehouden met de hoge grondwaterstanden. Hieronder beschrijven we het proces van de uitvoering en de communicatie hierover met de bewoners.

- Het ontwerp van het Distelpark was eind 2023 gereed en bij een aannemer uitgezet. De uitvoering van de werkzaamheden was gepland voor het eerste kwartaal van 2024. Het ontwerp behelsde de herinrichting van het groen, de aanplant van nieuwe bomen en de aanleg van wadi's voor de infiltratie van hemelwater. Dit laatste met als doel om het park weerbaar te maken tegen verdroging en om bij hevige regenval wateroverlast op straat te verminderen. De aanneemsom was gebaseerd op een gesloten grondbalans, waarbij de afgegraven grond van de wadi zou worden gebruikt voor de inrichting van het overige deel van het park. Voor het project was de Provinciale subsidie "Samen hitte aanpakken in het Rijk van Maas en Waal" toegekend. De uitvoeringstermijn voor deze subsidieregeling was eind 2023, maar aangezien meerdere gemeenten die termijn niet zouden halen, had de provincie onze regio uitstel verleend tot uiterlijk eind 2024.
- Zoals u weet, ontvingen we rond de kerst in 2023 voor het eerst meldingen van natte kelders in Hees/Heseveld. In overleg met vertegenwoordigers van de inwoners hebben we besloten om een onafhankelijk onderzoek naar de oorzaken van de hoge grondwaterstand uit te laten voeren, waaronder het effect van hemelwaterinfiltratie.
- Op 1 oktober 2024 vond de eerste bewonersavond over de grondwateroverlast plaats. Hier hebben we de onderzoeksopdracht met de aanwezige inwoners besproken. Tijdens deze avond hebben we aangegeven, dat we reeds aanbestede projecten niet konden intrekken, maar dat we gedurende de looptijd van het onderzoek geen nieuwe infiltratieprojecten zouden opstarten. Hoewel de opdracht van het project Distelpark al bij de aannemer lag, hebben we in goed overleg met hem de uitvoering van de werkzaamheden toch zover mogelijk naar achteren weten te verschuiven. Dit om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen op de resultaten van het onderzoek.
- Op 9 juli 2024 hebben we een bewonersavond over het Distelpark georganiseerd. Gezien de gevoeligheid rond de hoge grondwaterstanden is de aanleg van de wadi's expliciet met de circa 20 omwonenden van het park besproken. Deze gaven hierbij aan geen bezwaar te hebben tegen de aanleg van de wadi's en begrip te hebben voor de geplande maatregelen. Er is daarbij geen enkele wanklank tegen de inrichting van de wadi's geuit.

- Eind 2024 zijn de onderzoeksresultaten opgeleverd. Hieruit bleek dat de infiltratie vanaf het verharde oppervlak van de Jerusalembuurt tijdens de extreme neerslagsituatie van 2023/2024 heeft geleid tot een grondwaterstandsverhoging van maximaal 2-3 cm, wat door hydrologen als een verwaarloosbaar effect wordt beschouwd. Het verhard oppervlak voor het Distelpark betreft echter één weghelft over een afstand van circa 200 meter. Dit betekent dat zelfs bij een soortgelijke extreme neerslagsituatie als in 2023/2024 de infiltratie in het Distelpark tot een verhoging van hooguit enkele millimeters zou leiden. Op basis hiervan hebben we besloten om de graafwerkzaamheden voor de wadi en de inrichting van het groen door te zetten. De daadwerkelijke aansluiting van het wegoppervlak op de wadi hebben we uitgesteld tot na de bewonersavond.
- Op 30 januari 2025 heeft de tweede bewonersavond over de grondwaterstand plaatsgevonden. Het ingenieursbureau heeft hier de oorzaken van de hoge grondwaterstanden gepresenteerd, inclusief de effecten van de infiltratie in de Jerusalembuurt. Wij hebben toen aangekondigd, dat dit resultaat ons aanleiding gaf om de stilgelegde infiltratieprojecten te hervatten.
- Aangezien het onderzoek ook heeft aangetoond dat echt grootschalige infiltratie (ordegrootte heel Nijmegen West) zou kunnen leiden tot een grondwaterstandsverhoging van 10-20 cm, hebben we tijdens de bewonersavond ook aangekondigd om een onderzoek te laten uitvoeren naar de noodzaak en mogelijkheid van een toekomstbestendig watersysteem voor Nijmegen West.
- Na de bewonersavond hebben we begin februari 2025 de aannemer van het Distelpark opdracht gegeven om het verhard oppervlak aan te sluiten op de wadi's. Deze snelle uitvoering na de bewonersavond werd mede gevoed door de verzoeken van enkele omwonenden van het park om de werkzaamheden spoedig af te ronden, door de eindtermijn van de provinciale subsidie en de lang uitgestelde werkzaamheden van de aannemer.

b. Hoe rijmt het College dit met de motie Water keren en de zorgen van omwonenden?

Zoals we bij vraag 1 hebben aangegeven, heeft de uitvoering van het project Distelpark plaatsgevonden voordat u uw motie Water Keren heeft ingediend.

Wij begrijpen uiteraard dat inwoners zich zorgen maken over de hoge grondwaterstanden, maar ons inziens hebben we zeker zorgvuldig gehandeld rond het Distelpark. We zijn ervan overtuigd, dat infiltratie van hemelwater essentieel is om Nijmegen klimaatadaptief in te richten en we vinden het belangrijk om te blijven benadrukken dat infiltratie op deze schaal geen oorzaak is van de hoge grondwaterstand. Voor toekomstige (grootschaliger) infiltratie hebben we aangekondigd een onderzoek in te stellen naar een toekomstbestendig watersysteem in Nijmegen West. We hebben ons ingespannen om hierover zorgvuldig met de inwoners te communiceren.

2. *Is het College voornemens om meer infiltratiemaatregelen te nemen in de omgeving van de Hese Kom, terwijl de grondstand hier op dit moment al dusdanig hoog staat dat inwoners hier actief schade aan ondervinden?*
- a. *Zo ja, acht het College dit niet te egenstrijdig met de roep van de gemeenteraad voor oplossingen voor de hoge waterstand in de Hese kom?*

Zoals we tijdens de eerste bewonersavond hebben aangekondigd, hebben we geen nieuwe infiltratieprojecten opgestart tijdens de looptijd van het onderzoek. Dit had met name gevolgen voor de herinrichting van de Bredestraat. Aanleiding voor dit project is de slechte staat van het wegdek. Voor de herinrichting was voorzien om het afstromend hemelwater in de groenstroken langs de weg te infiltreren. Gezien de kleinschalige aard van de hemelwaterinfiltratie zou op basis van de onderzoeksresultaten dit project doorgang kunnen krijgen. Om echter niet vooruit te lopen op ons onderzoek naar een toekomstbestendig watersysteem en rekening houdend met uw motie, waarin u oproept maatregelen als drainage te onderzoeken, hebben wij het project Bredestraat stilgelegd. Maatregelen voor een toekomstbestendig watersysteem kunnen immers alleen doelmatig worden uitgevoerd, indien ze worden uitgevoerd bij reeds geplande werkzaamheden. Begin april hebben we de inwoners van de Bredestraat hierover geïnformeerd. Gezien de onveilige verkeerssituatie hebben enkelen echter ontstemd gereageerd op het uitstel van dit project.

b. Zo ja, is het College voornemens mitigerende maatregelen voor de hogere waterstand te nemen om de verhoogde waterstand door dergelijk overheids-ingrijpen te mitigeren?

Het onderzoek dat nu in voorbereiding is, moet antwoord geven op de vraag of het wenselijk en noodzakelijk is om mitigerende maatregelen, als drainage of sloten, te nemen.

Overigens heeft de ingezette droge periode inmiddels geleid tot een daling van de grondwaterstand van minstens 30-60 cm in Nijmegen West. Afhankelijk van de locatie ligt deze nu tussen de +7.57 en +7.90 NAP, ongeveer de hoogte van de gemiddeld hoogste grondwaterstand voor het gebied.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester